

Protokoll 19.10. 2018

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmeahc-
cestivra

Dato: Fredag 19.10 2018 kl. 12.00. 3 timer møtetid.

Sted: Svanhovd, Svanvik

Jørn Monsen fra SNO deltok på møtet.

TILSTEDE:

Styret: Kurt Wikan, styreleder Karine Emanuelsen, nestleder Cecilie Hansen, styremedlem Knut Mortensen, styremedlem	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter
--	--

Sak 25/2018 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet, styret er beslutningsdyktig.
- Cecilie Hansen velges til å underskrive protokollen
- Innkalling og saksliste ble godkjent
- Protokollen fra styremøtet 13.08.2018 ble godkjent.

Sak 26/2018 Orienteringssaker

- Møte i Advisory Board Pasvik-Inari Trilateral Park, Nikel 28-30.08.18, Styreleder Kurt Wikan orienterte fra møtet.
- Europarc-møte i Skottland 21.-24.09.18, Styreleder Kurt Wikan orienterte fra møtet og re-autorisering av Pasvik-Inari Trilateral Park som Transboundary Parc.
- Befaringer høsten 2018 med SNO, Biotope, Ben-Arne Sotkajærv, Svanhovd/Besøkssenter ØPN, Rein Midteng, Miljødirektoratet og Bjørnar Olsen-UiT. Forvalter orienterte fra befaringene.
- Styrets klage på henleggelse, anmeldt lavtflyging i Øvre Pasvik nasjonalpark. Statsadvokatens brev datert 13.09.18, hvor henleggelsen ble opprettholdt men med annen begrunnelse (bevisets stilling). Tatt til orientering.

- E. Kolarctic, status for prosjektet Phenomena of the Arctic Nature, med etablering av Gjøken som Informasjonspunkt. Forvalter orienterte, start på 3-årig prosjekt fra 01.01.2019.
- F. Avklaringer fra Miljødirektoratet, datert 07.05.18, tatt til orientering.
- G. Møte med Miljødirektoratet om besøksstrategi 13.11.18 på Svanhovd, - fellesmøte nasjonalparkstyrene i Finnmark. Styret er positiv til å delta.
- H. Mulige brudd på verneforskrift; dronebruk i Øvre Pasvik nasjonalpark og hensetting av campingvogn i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Tatt til orientering, styret ber forvalter skrive brev til eier av campingvogn og redegjøre for vernebestemmelsene på dette temaet. Campingvogn kreves ut av verneområdet før vinteren/vegen stenges.
- I. Bomveg til nedlagt massetak i Øvre Pasvik landskapsvernområde, tilgang for leirområde under elgjakt. Styret ønsker en redegjørelse på neste styremøte.
- J. Eventuelt; -her ble det informert om invitasjonen fra Fylkesmannen til markering av 25 års jubileet for Pasvik naturreservat på Svanhovd 29.11. Styret var positive til å delta.

Sak 27/2018 Søknad om filming med drone

Ben-Arne Sotkajærvi/Sotkajærvis Verden søker nasjonalparkstyret om bruk av drone til filming i Øvre Pasvik landskapsverneområde.

E-post av 10.10.18:

«Jeg søker om og få fly med drone fra Tangenfjell og Toppåsen. Disse to plasser ligger i verneområdet dere forvalter. Hensikten med flyvingen er og ta oversiktsbilder for bruk i en bok. Det skrives en artikkel om Kalliainen sin boplass som var på russisk side mellom Hestefoss og Tangenfjell.

Flyvingen blir straks etter en eventuelt godkjent søknad. Flyhøyde ca 120 m. Flytid ca 10 minutt på hver plass. Jeg er godkjent droneoperatør med regnr **NO.RPAS.6489**. Jeg forholder meg til gjeldende regelverk for droneflyving.»

Bakgrunn

Verneformålet i Øvre Pasvik landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med et rikt plante- og dyreliv, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen og ta vare på landskapsformer og særpregede geologiske forekomster. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift og naturopplevelse

Verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde åpner i utgangspunktet ikke for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til det omsøkte tiltaket. I forskriftens § 3, punkt 6 Forurensning, heter det at «Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly, modellbåt og lignende. Droner er definert på linje med bruk av modellfly.

Saken må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ. For å gi en eventuell dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen, kan omsøkte tiltak verken påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot verneformål.

Naturmangfoldloven § 48 er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret skjønnsmessig vurdering av om det skal gis dispensasjon når vilkårene er oppfylt. Her vil omfang, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket ha betydning.

Vurdering

I tidligere dispensasjon om bruk av drone har styret varslet en restriktiv linje til søknader om opptak fra droner fra privatpersoner og på oppdrag fra reiselivsinteresser, se sak 23/2017.

Bruk av drone vil ikke medføre skade på terreng eller vegetasjon og medfører lite støy, og ansees som en mer miljøforsvarlig teknikk enn for eksempel filming fra helikopter, jamfør naturmangfoldloven § 12. Den samlede belastning, jamfør naturmangfoldloven § 10, vurderes som liten da det er lite annen aktivitet i

områdene på denne tiden og flygingen foregår i en svært kort periode. Flygingen skal utføres senhøstes når det er lite konflikt med verneformål som dyre- og planteliv. Kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 til å være tilstrekkelig. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt, jf. naturmangfoldloven § 9.

Bruk av drone er ikke omtalt i gjeldende forvaltningsplan (2009). Reindriften har beitetid i Øvre Pasvik fra 15. oktober. Flygingen etter denne dato må derfor avklares på forhånd med reindriftsutøverne.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik har vektlagt at det omsøkte prosjekt dekker et behov i forbindelse med dokumentasjon av bosettingshistorie i dette grenseområdet. Videre at opptakene skjer i et svært begrenset tidsrom i et område med lite friluftsliv og en periode med minimal konflikt med dyre- og planteliv. Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd første alternativ, gis Ben-Arne Sotkajærvii dispensasjon fra verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde § 3 punkt 6 om forurensning, for å gjøre foto- og filmopptak med drone.

Vilkår for tillatelsen:

1. Tillatelsen for bruk av drone gjelder inntil 2 dager i perioden 16. oktober - 15.11.2018.
2. Tillatelsen gjelder flyging som beskrevet i søknaden, i områdene Toppåsen og Tangenfjell.
3. Søker må unngå nærføring eller filming av privatpersoner hvor dette ikke er avklart på forhånd. Det forutsettes at søker har innhentet eventuelle andre nødvendige tillatelser fra andre myndigheter og fra Grensekommisæren, før flygingen foretas.
4. All bruk av drone i Øvre Pasvik landskapsvernområde etter 15.10 skal på forhånd avklares med Reinbeitedistrikt 5A/C ved leder Egil Kalliainen, tlf 90100336.
5. Ved kontakt med rovfugl skal flygingen straks avbrytes.
6. Nasjonalparkforvalter skal ha melding senest dagen før flygingen via e-post (ovre.pasvik@fylkesmannen.no) eller melding til tlf 48059308.
7. Brudd på vilkårene medfører at dispensasjonen blir inndratt

Styrets behandling

Vedtatt som innstilt.

Sak 28/2018 Søknad om organisert reiseliv/ Arkiv 2018/3944

Espen Evensen i Nordic Outdoor Experience søker om organisert turisme i Øvre Pasvik nasjonalpark og -landskapsvernområde.

Han skriver i e-post av 09.10.18:

«Ref "Forvaltningsplan for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde", pkt 4.4, datert mai 2009.

Jeg ser på muligheten for å ta med meg en liten gruppe deltakere (6-8 stk) i de angitte områdene. Denne turen er planlagt gjennomført medio februar 2019, med rute fra Sør i Pasvikdalen til Neiden over ca 5-6 døgn. I sin helhet planlegges turen gjennomført på ski og alle overnattinger gjennomføres i telt. Ellenkoia og Piilolahytta benyttes ikke.

Gjennomføringen organiseres og ledes av undertegnede. Jeg er en erfaren turleder og friluftsmann. Jeg er godt kjent i området, med flere sommer- og vinterturer her. Jeg er også godt kjent med gjeldene bestemmelser og god "skikk og bruk" ved ferdsel i disse områdene. Alle mine turer gjennomføres etter prinsippet; ikke etterlat spor i naturen og alt som blir med inn, skal bli med ut igjen (søppel, etc).

Iht gjeldene bestemmelser og med bakgrunn i de beskrevne detaljene i denne mailen, søker jeg om tillatelse til beskrevne gjennomføring.

Håper på snarlig svar og nøl ikke med å ta kontakt med meg ved behov for ytterligere informasjon.»

Vedtak

Med hjemmel i vedtektene for Øvre Pasvik nasjonalparkstyre pkt 6.2, delegerer styret til nasjonalparkforvalter å treffe vedtak vedrørende søknad om organisert ferdsel i Øvre Pasvik nasjonalpark fra Espen Evensen i Nordic Outdoor Experience etter verneforskriftens §3 pkt 5.2 i nasjonalparken og verneforskriftens §3 pkt 4.2 for landskapsvernområdet.

Ramme for delegering:

Delegeringen gjelder innenfor omfanget av turer beskrevet i saksframlegget.

Vedtak kan gjøres basert på detaljert beskrivelse av rute og tidsrom for organisert ferdsel med turister. Ved turer i vinterhalvåret skal det innhentes uttalelse fra det lokale reinbeitedistrikt som har vinterbeite i området.

Forvalter kan ved positivt vedtak gi vilkår for å ivareta hensyn beskrevet i forvaltningsplanen, verneforskriften, prinsippene i naturmangfoldloven og reindriften.

Delegeringen gjelder til 01.05.2019. Styret skal orienteres om vedtak som blir gjort i saken.

Bakgrunn

Verneformålet i Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske

inngrep, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner.

Videre i verneforskriftens § 2 heter det at ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor verneområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse, og området skal kunne nyttes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I verneforskriften for Øvre Pasvik nasjonalpark § 3, pkt 5 heter det at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre i pkt 5.2 om organisert bruk heter det at bestemmelsen i forskriften ikke er til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf forvaltningsplanen. Tilsvarende søknadsplikt er det også i Øvre Pasvik landskapsvernområde for organisert ferdsel og ferdsel som kan skade naturmiljøet

I forvaltningsplanen for verneområdene (2009) defineres organisert ferdsel som ferdsel der lag, firma eller lignende planlegger og arrangerer turer der publikum kan melde seg på. Aktiviteten er kunngjort på forhånd. Konkret nevner forvaltningsplanen blant annet at aktiviteter tilknyttet turisme slik som i aktuelle sak, er søknadspliktig. Søknadsplikten har flere formål; først og fremst å unngå aktiviteter som er til skade for naturmiljøet, eller styre den til områder som tåler dette, og samtidig få oversikt over aktiviteter som foregår i verneområdene. Det vil være lettere å få tillatelse til organiserte aktiviteter i landskapsvernområdet enn i nasjonalparken.

I forvaltningsplanen anmodes det om at Ellenvannskoia og Piilolahytta ikke brukes til overnatting av grupper som besøker nasjonalparken i forbindelse med turisme. Her henvises det til utleiekoier. De angitte hyttene kan imidlertid brukes i forbindelse med raster og lignende dersom de er ledige.

Vurdering

Forvalter vurderer at detaljnivået i søkers generelle beskrivelse av turene i tid og rom, er for dårlig i forhold til å innstille positivt på søknaden. Generelt er forvaltningens kunnskapsnivå god når det gjelder naturmangfoldet i nasjonalparken, herunder sårbare arter og sårbare områder. I forhold til tradisjonell kunnskap om området, spesielt knyttet til reindriften som en viktig bruker av området, er søknaden også for lite detaljert til å innhente uttalelser fra reindriftsutøvere, jfr naturmangfoldlovens (NML) § 8 (kunnskapsgrunnlaget).

En tillatelse basert på forvaltningens dårlige kunnskap om tiltaket vil gi presedensvirkning for andre tilsvarende søknader, noe som gjør det svært vanskelig å vurdere hvor stor samlet belastning tiltaket vil medføre for økosystemet, jfr NML § 10 og for det uorganiserte enkle og tradisjonelle friluftslivet. NML § 9 (føre-var prinsippet) tilsier at ved manglende kunnskaper om virkningen av tiltaket skal det tas sikte på å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet.

Samtidig virker tiltakets karakter å være enkelt og sporløst friluftsliv med hovedvekt på naturopplevelser, av en form som verneforskriften bygger opp

under. Hovedmangelen ved søknaden er derfor hvordan turene legges opp i tid og rom. Forvalter foreslår at styret i aktuelle sak benytter seg av muligheten av å delegerer til forvalter å treffe vedtak i saken, jfr vedtektene for styret pkt 6.2, første kulepunkt:

“Styret kan gi forvalter(e) myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. “

Forslag til vedtak

Med hjemmel i vedtektene for Øvre Pasvik nasjonalparkstyre pkt 6.2, delegerer styret til nasjonalparkforvalter å treffe vedtak vedrørende søknad om organisert ferdsel i Øvre Pasvik nasjonalpark fra Espen Evensen i Nordic Outdoor Experience etter verneforskriftens §3 pkt 5.2 i nasjonalparken og verneforskriftens §3 pkt 4.2 for landskapsvernområdet.

Ramme for delegering:

Delegeringen gjelder innenfor omfanget av turer beskrevet i saksframlegget.

Vedtak kan gjøres basert på detaljert beskrivelse av rute og tidsrom for organisert ferdsel med turister. Ved turer i vinterhalvåret skal det innhentes uttalelse fra det lokale reinbeitedistrikt som har vinterbeite i området.

Forvalter kan ved positivt vedtak gi vilkår for å ivareta hensyn beskrevet i forvaltningsplanen, verneforskriften, prinsippene i naturmangfoldloven og reindriften.

Delegeringen gjelder til 01.05.2019. Styret skal orienteres om vedtak som blir gjort i saken.

Styrets behandling

Vedtatt som innstilt.

Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekreftes:

Cecilie Hansen

